

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného **S.**, so sídlom v N., IČO: X., proti povinnému **D.D., a.s.** so sídlom v B., IČO: X., o **vymoženie 127 621,35 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 55 Er 823/2008, o dovolaní Nitrianskeho samosprávneho kraja, so sídlom v Nitre, Štefánikova trieda č. 69, zastúpeného JUDr. J. M., advokátom so sídlom v Bratislave, Palárikova č. 14, proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 30. marca 2012 sp. zn. 18 CoE 133/2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 30. marca 2012 sp. zn. 18 CoE 133/2011 **z r u š u j e** a vec vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava II uznesením z 13. decembra 2010 č.k. 55 Er 823/2008-140 zastavil exekúciu podľa § 57 ods. 1 písm. a/ zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) s odôvodnením, že exekúcia bola navrhovaná na podklade rozsudku Okresného súdu Košice II z 10. decembra 2001 č.k. 17 C 1352/2000-72, ktorý nemá náležitosti vykonateľného exekučného titulu, lebo účastníci predmetného konania neboli v ňom náležite označení ich identifikačným číslom (IČO) a presnou adresou ich sídla zapísanou v obchodnom registri alebo v inej evidencii (§ 2 ods. 3 Obchodného zákonníka). Konkretizoval, že v záhlaví uvedeného rozsudku je žalovaný označený ako „S.“ bez uvedenia mesta a IČO, z čoho nie je možné posúdiť, či takto označený subjekt je totožný s povinným, resp. či povinný je právny nástupca takto označeného žalovaného.

Na odvolanie oprávneného Krajský súd v Bratislave uznesením z 30. marca 2012 sp. zn. 18 CoE 133/2011 napadnuté uznesenie potvrdil ako vecne správne. Stotožnil

sa s právnym názorom súdu prvého stupňa, v zmysle ktorého sa exekúcia v danom prípade navrhuje na základe rozsudku, ktorý nemožno považovať za vykonateľný exekučný titul, lebo označenie povinného nezodpovedá požiadavke presnej identifikácie účastníka exekučného konania. Jedinečnosť obchodného mena právnickej osoby vyžaduje, aby sa obchodné meno používalo tak, ako je zapísané v obchodnom registri, čo v danom prípade naplnené nebolo.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie Nitriansky samosprávny kraj. Uviedol, že pôvodne za oprávneného označený subjekt (S.), ktorý bol zriadený Nitrianskym samosprávnym krajom, zanikol bez právneho nástupcu k 30. septembru 2011 uznesením Nitrianskeho samosprávneho kraja z 25. júla 2007 č. 153/2011. V zmysle § 21 ods. 13 zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov prešli všetky práva a povinnosti uvedeného subjektu na zriaďovateľa. Podľa názoru dovolateľa došlo v danom exekučnom konaní k procesnej vade v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., lebo napadnuté uznesenie nie je dostatočne odôvodnené. Nesprávny je tiež právny názor odvolacieho súdu, že povinného tak, ako bol označený v exekučnom titule, nemožno náležite identifikovať. V čase podania žaloby v konaní vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 17 C 1352/2000 bol povinný v obchodnom registri vedený s obchodným názvom „S.S., Z.“; v tom čase tam nemal zapísané identifikačné číslo. Po skončení tohto konania došlo s účinnosťou odo dňa 24. augusta 2006 k jeho transformácii na „S., Z.“ (uvedeným dňom bola „S.S., Z.“ vymazaná z obchodného registra). Na základe zmluvy o zlúčení sa s účinnosťou od 1. januára 2007 stala obchodná spoločnosť D.D., a.s. so sídlom v Bratislave, Čulenova č. 5, právnym nástupcom zanikajúcej obchodnej spoločnosti S., Z.. Následne sa zmenilo sídlo tejto obchodnej spoločnosti. Povinnosti takto označeného povinného prešli – dňom 31. decembra 2009 – zmluvou o predaji podniku na kupujúcu obchodnú spoločnosť A. Z. (po zmene obchodného mena a sídla ide o ten istý subjekt, ktorý je v súčasnosti v obchodnom registri vedený ako „D., Z.B., IČO: X. a ktorý je nositeľom povinností vyplývajúcich z exekučného titulu). Podľa názoru dovolateľa samo neoznačenie povinného subjektu identifikačným číslom nemá právne následky v tom zmysle, že by subjekt bez uvedenia tohto čísla nemal právnu subjektivitu alebo že by ho z tohto dôvodu nebolo možné dostatočne identifikovať. V exekučnom titule je uvedené úplné a jasné znenie obchodného mena žalovaného, čo pri špecifickosti odvíjajúcej sa od predmetu činnosti tohto subjektu (vykonávanie zdravotného poistenia) znamená, že takto označený subjekt je absolútne nezameniteľný s iným subjektom. Z niektorých rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (sp. zn. 5 Obo 358/98, 1 Cdo 90/2004, 5 Cdo 61/2003) dovolateľ

vyvodil, že identifikácia určitej právnickej osoby môže byť dostatočná aj v prípade, že niektorý z relevantných údajov (napríklad obchodné meno, sídlo, IČO) chýba, alebo je už neaktuálny, prípadne nesprávny. V danom prípade teda exekučný titul spĺňa všetky predpoklady pre to, aby bol považovaný za vykonateľný tak po stránke formálnej, ako aj materiálnej. Dovolateľ dodal, že na základe toho istého exekučného titulu bola v inom konaní vykonaná exekúcia.

Povinný vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že prvostupňový aj odvolací súd konali v medziach zákona bez toho, aby negatívne zasiahli do procesných oprávnení oprávneného (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Napadnuté rozhodnutia vychádzajú z dostatočne zisteného skutkového stavu, ktorý je v nich primerane právne posúdený; tieto rozhodnutia nemožno považovať za nepreskúmateľné. Vyjadrenie povinného k dovolaniu obsahuje aj jeho tvrdenia o tom, že v roku 2002 bola uhradená celá suma, ktorá bola v predmetnom exekučnom konaní vymáhaná. To znamená, že nútene vymáhaný dlh podľa § 559 ods. 1 O.s.p. zanikol. Z týchto dôvodov žiadal dovolanie zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas na tento procesný úkon oprávnený subjekt zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či dovolanie je procesne prípustné.

1. Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa. V danom prípade smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Podané dovolanie smeruje proti uzneseniu, ktoré v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. uvedené nie je; jeho prípustnosť preto z uvedených ustanovení nevyplýva.

So zreteľom na uvedené by prípustnosť podaného dovolania bola spôsobilá založiť iba niektoré z väd uvedených v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv

začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Treba uviesť, že § 237 O.s.p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia nie je predmet konania významný, preto ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie neprípustné (viď napríklad R 117/1999 a R 34/1995). Prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. ale nezakladá samo tvrdenie účastníka (resp. jeho subjektívny názor) o existencii niektorej z predmetných procesných väd; rozhodujúcim je výlučne iba záver (zistenie) odvolacieho súdu, že k vade tejto povahy skutočne došlo.

Procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. dovolateľ nenamietal a ich existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

2. Dovolateľ tvrdí, že v konaní mu bola odňatá možnosť pred súdom konať. Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok.

Pokiaľ dovolateľ namieta, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné, dovolací súd uvádza, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia je judikatúrou najvyššieho súdu (R 111/1998) považovaná za tzv. inú vadu konania (teda nie za vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.), ktorá prípustnosť dovolania nezakladá. Identická právna kvalifikácia nepreskúmateľnosti vyplýva tiež z ďalších rozhodnutí najvyššieho súdu (porovnaj napríklad sp. zn. 1 Cdo 140/2009, 1 Cdo 181/2010, 2 MCdo 18/2008, 2 Cdo 83/2010, 3 Cdo 249/2008, 3 Cdo 290/2009, 3 Cdo 138/2010, 3 Cdo 49/2011, 3 Cdo 165/2011, 3 Cdo 84/2012, 3 Cdo 49/2013, 4 Cdo 310/2009, 5 Cdo 290/2008, 5 Cdo 216/2010, 6 Cdo 25/2012, 7 Cdo 52/2011 a 7 Cdo 109/2011).

Rovnako Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze z 30. januára 2013 sp. zn. III. ÚS 551/2012 uviedol, že „sa väčšinovým názorom svojich senátov priklonil k tej

judikatúre najvyššieho súdu, ktorá prijala záver, že nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., ale len tzv. inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.“. Pre úplnosť – na doloženie pretrvávajúcej aktuálnosti právnych záverov najvyššieho súdu zaujatých v preskúmvanej veci – dovolací súd uvádza, že ústavný súd uznesením z 22. januára 2014 sp. zn. I. ÚS 14/2014 odmietol sťažnosť proti rozhodnutiu najvyššieho súdu z 10. januára 2013 sp. zn. 3 Cdo 74/2012 (založenému aj na závere, že nepreskúmateľnosť nezakladá procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.) s tým, že „nezistil žiadne skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné toto rozhodnutie označiť za nezlučiteľné s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou ustanovenými princípmi súdneho rozhodovania“. Z podobných dôvodov odmietol ústavný súd sťažnosť proti uzneseniu najvyššieho súdu z 30. apríla 2013 sp. zn. 1 Obdo 24/2011 (vychádzajúcemu tiež z judikátu R 111/1998); ústavný súd vo svojom odmietajúcom uznesení z 23. januára 2014 sp. zn. II. ÚS 45/2014 uviedol, že „právny názor, na ktorom je založené namietané uznesenie najvyššieho súdu, je z ústavného hľadiska akceptovateľný, a v okolnostiach danej veci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy“.

V nadväznosti na vyššie uvedené dovolací súd uzatvára, že i keby prípadne bola námietka o nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia opodstatnená, netýkala by sa okolnosti spôsobilej založiť prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

3. Účastník občianskeho súdneho konania musí mať spôsobilosť byť účastníkom tohto konania. Podľa § 19 O.s.p. spôsobilosť byť účastníkom konania má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

V občianskoprávných vzťahoch majú spôsobilosť byť účastníkom konania aj právnické osoby (§ 18 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Právnickými osobami sú združenia fyzických alebo právnických osôb, účelové združenia majetku, jednotky územnej samosprávy a iné subjekty, o ktorých to ustanovuje zákon.

Ak po začatí konania zanikne právnická osoba, súd pokračuje v konaní s jej právnym nástupcom, a ak právneho nástupcu niet, súd konanie zastaví (§ 107 ods. 2 O.s.p.).

V danom prípade zo spisu vyplýva, že rozpočtová organizácia „S.“, ktorá bola zriadená Nitrianskym samosprávnym krajom v zmysle zriaďovacej listiny z 29. decembra 2005 číslo 2-2005-2/5 (viď č.l. 59 spisu), bola k 30. septembru 2011 zrušená uznesením zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja (viď výpis uznesenia č. 153/2011, ktorý je v spise založený na č.l. 176). Tým uvedená rozpočtová organizácia stratila právnu subjektivitu a spôsobilosť byť účastníčkou exekučného konania.

Pokiaľ Krajský súd v Bratislave v odvolacom konaní napriek vyššie uvedenému konal naďalej so „S.“, ktorá nemala spôsobilosť byť účastníčkou tohto konania, a vo veci aj rozhodol tak, že odvolanie „S.“ odmietol (viď jeho uznesenie z 30. marca 2012 sp. zn. 18 CoE 133/2011), má jeho postup v konaní znaky procesnej vady uvedené v § 237 písm. b/ O.s.p., ktorá zakladá prípustnosť podaného dovolania v zmysle tohto ustanovenia.

4. Len ako poznámku k vyššie uvedenému najvyšší súd poukazuje na to, že v inej právnej veci (v uznesení z 28. júna 2012 sp. zn. 3 Cdo 91/2012) vyslovil nesúhlas so záverom odvolacieho súdu, ktorý potvrdil napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa o zastavení exekúcie z dôvodu absencie identifikačného čísla účastníkov konania v exekučnom titule; v tomto rozhodnutí tiež konštatoval, že ak súd v rozhodnutí prípadne označí účastníkov konania spôsobom, ktorý celkom nezodpovedá tomu, ako sa účastníci občianskeho súdneho konania majú presne označovať (§ 79 ods. 1 – veta druhá O.s.p.), nie je to bez ďalšieho na ujmu vykonateľnosti takého rozhodnutia, ak je možné z neho bez pochybností vyvodit', komu bola uložená povinnosť.

5. Vzhľadom na to, že v konaní došlo k procesnej vade uvedenej v § 237 písm. b/ O.s.p., je dovolanie Nitrianskeho samosprávneho kraja nielen prípustné, ale tiež opodstatnené. Najvyšší súd preto uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 30. marca 2012 sp. zn. 18 CoE 133/2011 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1, 3 O.s.p.).

Ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, súd, ktorého rozhodnutie bolo zrušené, koná ďalej o veci. Pritom je právny názor súdu, ktorý rozhodoval o dovolaní, záväzný (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. marca 2014

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková